

Information och praktiska råd inför 2010 års betäckningssäsong för

STO- och HINGSTÄGARE, HINGSTHÅLLARE och SEMINATIONER

Betäckningslicens och registreringsbarhet

För att avkommorna till en hingst skall kunna registreras i ASVHs Grundstambok avdelning 1 och få så kallade "gröna papper", skall hingstägaren/hingsthållaren ha löst betäckningslicens för sin hingst hos ASVH, samt att modern har godkänd stam i två generationer (godkänd far och morfar). Detta gäller för importsperma lika väl som för hingst stationerad i Sverige.

Avkomma till hingst som betäcker utan gällande licens registreras på grå papper och därmed är **avkomman ej berättigad att delta i ASVHs unghästprogram**. Detta gäller även för hingstar som inte är avelsvärderade inom ASVH enligt gällande hingstreglemente. I sådana fall kan hingsten tilldelas ett betäckningsbevis som grund för att avkomman över huvudtaget skall kunna registreras.

Betäckningslicens kan lösas på www.sprangrulla.se för hingst ett år i taget, under förutsättning att hingsten är tilldelad avelsvärdeklass **Elit, A, AB, B, V** eller **INT**. Alla hingstar med giltig betäckningslicens finner du på www.sprangrulla.se. Där finns även akutella faktablad för respektive hingst. Samtliga hingstar som verkar via AI och TAI ska provtas avseende CEM och EVA för att berättigas betäckningslicens. Listan med godkända hingstar på www.sprangrulla.se uppdateras efter hand hingstägaren/representanten för hingsten har löst licens för innevarande betäckningsår.

Betäckningsbevis kan även det lösas på www.sprangrulla.se.

Hingstägaren är skyldig att redovisa för aktuella stoägare om hingsten har betäckningslicens utfärdad av ASVH eller ej. Som stoägare bör du alltid förvissa dig om att den hingst du vill använda har betäckningslicens utfärdad av ASVH för innevarande år. Detta gäller även importspermahingstar.

Som stoägare är du skyldig att...

- Anmäla ditt sto på www.sprangrulla.se och erlägga stoavgift för innevarande år.
- Alltid ha en plan med alternativa hingstval om förstahandsvalet av hingst av någon anledning ej finns tillgänglig.
- Informera dig om kostnaderna av både hingstägare/hållare och semin/betäckningsstationen före eller senast i samband med seminering/betäckning eftersom avgifterna varierar. Aktuell information rörande respektive hingst hittar du i dess faktablad på www.sprangrulla.se

- Medföra stoets pass vid första besöket på semin-/betäckningsstationen. Stoets identitet, registreringsnummer och eventuella stamboksnummer är en förutsättning för att semin/betäckningsstation och hingstägare/hingsthållare skall kunna rapportera via www.sprangrulla.se att rätt sto är inseminerat/betäckt samt även resultatet av semineringen/betäckningen. Uppgifterna ligger även till grund för att avkomman skall bli registrerad i ASVHs grundstambok.
- Vid ankomst till seminstation fylla i "Anmälan till betäckning" med alla ingående uppgifter samt skriva under blanketten. Om annan än stoägaren skall stå som uppfödare av fölet skall detta uppges i skriftligt fodervärdsavtal rörande det aktuella stoet. Om stoet byter ägare under dräktighetstiden och det finns obetalda avgifter för sto och eventuellt föl, kvarstår enligt villkoren betalningsskyldigheten hos den stoägare/fodervärd som har beställt och skrivit under "Anmälan till seminering/betäckning".
- Lämna uppgifter på var du kan nås (telefonnr dygnet runt) och även meddela om annan person tillfälligt tar över ansvaret för stoet.
- Veta om att du lämnar ditt sto på stationen på egen risk. Ta reda på om stoet till exempel kommer att gå ute med andra ston eller endast vara uppstallad. Om stoet lämnas kvar på stationen skall **stoet ej vara skodd bak**.
- Ansvara för att inhämta information från hingstägare/spermaimportör om aktuell hingsts tävlingsdeltagande och tillgänglighet samt uppgifter om hingstens fruktsamhet.
- Veta om att behandlingar av stoet i samband med brunst, inseminering eller betäckning betalas av stoägaren. Vilka behandlingar som seminstationen får utföra utan stoägarens tillstånd finner du i nedan nämnda "Branschrekommendation gällande stuteriverksamhet".
- Komma överens med hingstägare/spermaimportör om vad som gäller avseende beställning av sperma, transportkostnader, transportsätt (viktigt vid importsperma) samt inhämta information om leveranssäkerhet för importsperma. Seminstationen kan inte ansvara för uteblivna spermatransportleveranser, varken inom landet eller utomlands. Hingstens faktablad på www.sprangrulla.se skall innehålla ovanstående information om leverans, kostnader mm.
- Att omgående rapportera på www.sprangrulla.se när ditt sto har fölat. Konstateras stoet ej dräktigt kan detta rapporteras av antingen seminstation eller av stoägaren. Du måste även rapportera om ditt sto har resorberat/kastat. Föl som föds med defekter eller missbildningar ska rapporteras direkt till ASVH.

När stoägaren fullgjort samtliga betalningar för kostnader i samband med seminering/betäckning, samt alla avgifter till hingstägare/hållare kommer fölets registreringsunderlag att bli tillgängligt för utskrift på www.sprangrulla.se

Som seminestation är du skyldig att...

- Informera stoägare om kostnaderna för användning av aktuell hingst eller var uppgift om dessa kostnader finns att hämta. Se respektive hingsts faktablad på www.sprangrulla.se.
- Informera stoägaren om behandling av sto eller föl behöver utföras (enligt veterinär) och stoägaren skall ge sitt samtycke härtill. Detta avser behandlingar utöver vad som anges i "Branschrekommendation gällande stuteriverksamhet" utarbetad av bl a Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen, se http://asvt.se.space2u.com/asvtweb/faktabank/Branschrek_09.pdf.
- Informerar stoägaren omgående om förändringar från tidigare överenskommelser uppstår.
- Informera berörda stoägare om eventuella förändringar sker avseende hingsts tillgänglighet på grund av tävlingsdeltagande eller bristande fruktsamhet.
- Informera stoägare om deras sto krånglar och behandling rekommenderas för att förbättra chansen att få stoet dräktig.
- Seminestationen ansvarar inte för uteblivna spermatransporter eller dålig spermakvalitet avseende transportsperma.
- Stationen är skyldig att seminera utan tidsfördröjning efter leverans, samt att omgående rapportera om utförda semineringar och dräktighetsresultat till avsändande hingsthållare.
- Underrätta stoägare omedelbart om smitta av något slag uppträder på stationen.
- Att enligt god bokföringssed fakturera stoägare inom rimlig tid efter utfört arbete.

Som hingstägare/hållare är du skyldig att...

- Ansvara för att informera betäcknings-/seminstationer om kostnaderna för användning av aktuell hingst eller var uppgift om dessa kostnader finns att hämta, se respektive hingsts faktablad på www.sprangrulla.se.
- Informera stoägare och seminstationer om förändringar gällande spermakvalitet, leverans eller transport av sperma uppstår under pågående säsong.
- Ansvara för att informera seminstationer och berörda stoägare och om aktuell hingsts tävlingsdeltagande och tillgänglighet.
- Senast 30 september innevarande år via www.sprangrulla.se godkänna språngrulla över årets betäckningar för aktuell säsong och därmed intyga att alla uppgifter är korrekta. Därutöver skall även fölresultat av föregående års semineringar/betäckningar inlämnas samma datum till ASVH. 2009 års språngrullor ska som tidigare skickas till ASVH per post eller fax. Bristfällig rapporting kan medför att hingstägare/hållare mister rätten att lösa betäckningslicens för sin(a) hingst(ar) kommande år.

Hingstägaren/hållaren har rätt att innehålla alla handlingar samt registreringsunderlag för sto och föl om inte alla avgifter är till fullo betalda till hingstägare/seminstationer.

Vad innebär....?

Stationsavgift: Stationens ersättning för ansvar för stoet och information till stoägaren samt dokumentering och rapportering avseende resultat av seminering/betäckning via www.sprangrulla.se. Beställning av sperma för seminering efter veterinärens anvisningar. Stationsavgiften utgör i förekommande fall även ersättning för seminering av stoet då godkänd personal finns tillgänglig och är anmäld som seminör i "Ansökan om bedrivande av seminstation" till Jordbruksverket. Seminören skall vara godkänd av ansvarig semin veterinär samt ha godkänd seminutbildning enligt Jordbruksverkets normer.

Veterinäravgift: Ersättningen inkluderar gynekologisk undersökning/ultraljundsundersökning utförd av behörig veterinär. Avgiften kan även inkludera seminering av stoet (kallas även sedan gammalt för seminavgift).

Betäckningsavgifter: Avser avgifter för användning av hingst. Vanligt förekommande: språng- eller betäckningsavgift, spermadoskostnad, 16-dagars dräktighetsavgift, 45-dagars dräktighetsavgift, 90-dagars dräktighetsavgift och fölavgift. För vissa hingstar förekommer även bokningskostnad.

Foster- och fölförsäkring: denna försäkring kan ingå i eller erbjudas att tecknas av hingstägare/hållare. Se respektive hingsts faktablad på www.sprangrulla.se. Försäkringen gäller för avgifter som är erlagda för dräktigt sto och kan tecknas from 45 dagar eller 90 dagars dräktighet. Försäkringen gäller ej för levande fölavgift. Gäller oftast till och med att fölet blir 30 dagar gammalt. För fullständig information, kontakta ditt försäkringsbolag.

Övriga kostnader: Stoägaren betalar normalt all transport av sperma. Det är vanligt med ersättning för postskick inom Sverige samt eventuell bilkörning till och från postkontor. Vad gäller tåg, flyg och budbil så var noga med att kontrollera vad detta kostar. Samling, packning och emballage av sperma är också en avgift som kan tillkomma. Se respektive hingsts faktablad på www.sprangrulla.se.

Uppstallning av sto: Sker enligt överenskommelse med stationsansvarig. Tag reda på kostnader för aktuell seminstation före första betäckning/seminering. Det brukar vara ett krav att stoet inte är skodd på bakhovarna.

Denna information och praktiska råd inför kommande betäckningssäsong är framtagen av:

ASVH i samarbete med Hingsthållarföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen